

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl samosoudkyní Mgr. Jarmilou Úředníčkovou v právní věci

žalobce: **M. I.**
státní příslušnost Pákistánská islámská republika
zastoupen Mgr. Martinem Vlčkem, advokátem sídlem 736 01 Havířov,
Svornosti 86/2

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra ČR**
sídlem 170 34 Praha 7, Nad Štolou 3
o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 13. 8. 2024 č. j. OAM-1739/ZA-ZA11-ZA04-2023, ve věci mezinárodní ochrany

takto:

I. Rozhodnutí žalovaného ze dne 13. 8. 2024 č. j. OAM-1739/ZA-ZA11-ZA04-2023 **se zrušuje** a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobou podanou v zákonné lhůtě se žalobce domáhal zrušení v záhlaví uvedeného rozhodnutí žalovaného, jímž bylo řízení o žádosti žalobce o udělení mezinárodní ochrany ze dne 10. 10. 2023 zastaveno podle § 25 písm. d) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů.

Shodu s prvopisem potvrzuje I. M.

2. Žalobce namítal, že důvodem, pro který se dne 8. 8. 2024 nedostavil k žalovanému k poskytnutí údajů k žádosti o udělení mezinárodní ochrany, je skutečnost, že nevěděl o tom, že se má k žalovanému v daný den dostavit, a ani se o této skutečnosti dozvědět nemohl. Poukázal na to, že na konci roku 2023 mu byl odebrán průkaz žadatele o azyl se zdůvodněním, že již nemá postavení žadatele o azyl. Průkaz žadatele o azyl mu od té doby nebyl nikdy navrácen, ani mu nebyl vystaven průkaz nový, a to ani poté, co došlo ke zrušení prvního rozhodnutí žalovaného Krajským soudem v Ostravě. Ze strany žalovaného ani nebyl vyzván, aby si průkaz žadatele vyzvedl, ani mu nebyl vydán žádný jiný doklad, kterým by mohl prokazovat svou totožnost. V důsledku toho nedisponuje žádným dokladem, kterým by mohl prokázat svou totožnost při jednání s úřady, příp. při vyzvedávání doporučeného psaní u poštovního doručovatele. Žalobce poznamenal, že však ze své předchozí zkušenosti s doručovanými písemnostmi věděl, že po uplynutí posledního dne lhůty k vyzvednutí písemnosti mu jsou doručované písemnosti vhazovány do schránky označené jeho jménem, na adrese jeho bydliště na ulici P. X, O. a měl tak možnost se s takto doručovanými písemnostmi seznámit a reagovat na ně. Tímto způsobem mu byla doručena např. výzva k vyplnění prohlášení o osobních a majetkových poměrech v řízení vedeném u Krajského soudu v Ostravě pod sp. zn. 20 Az 6/2024, na kterou bez zbytečného odkladu po vhození do schránky reagoval a prohlášení soudu odeslal. Vzhledem k tomu, že poslední písemnost do schránky vhozena nebyla, navštívil dne 19. 8. 2024 pracoviště žalovaného v Havířově (OAMP Havířov 4, Na Kopci 5), aby vyrozuměl pracovníky žalovaného o tom, že si bez průkazu žadatele nemůže vyzvednout doručované písemnosti a požádal, zda by si je mohl převzít osobně na tomto pracovišti žalovaného. V návaznosti na toto sdělení bylo vydáno předvolání k převzetí rozhodnutí ve věci mezinárodní ochrany. Na základě tohoto předvolání se na pracoviště žalovaného dne 10. 9. 2024 dostavil a zde mu bylo doručeno toliko napadené rozhodnutí.
3. Žalobce namítal, že ze shora uvedených důvodů má za to, že mu nebyla výzva k poskytnutí údajů k podané žádosti řádně doručena, resp. existují závažné důvody ve smyslu § 25 písm. d) zákona o azylu, pro které se nedostavil do azylového zařízení. V daných souvislostech žalobce odkázal na závěry Nejvyššího správního soudu v rozsudku č. j. 2 Azs 8/2003-52, z něhož citoval.
4. Žalobce odkázal rovněž na rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 6 Azs 45/2018-32, z něhož plyne závěr, že smyslem ust. § 25 písm. d) zákona o azylu je umožnit zastavení řízení v případech, kdy je zřejmé, že žadatel se správním orgánem nechce spolupracovat, a bez této spolupráce není možné ve věci rozhodnout. Žalobce má za to, že žalovaný neměl žádný důvod domnívat se, že s ním v řízení o žádosti o udělení mezinárodní ochrany nechce spolupracovat. Po celou dobu trvání řízení s žalovaným řádně spolupracoval, řízení o žádosti nebral na lehkou váhu, využíval opravných prostředků proti prvotnímu rozhodnutí v nynějším řízení, dokonce se osobně dostavil na jednání Krajského soudu v Ostravě o žalobě proti prvotnímu rozhodnutí žalovaného ve věci jeho žádosti o udělení mezinárodní ochrany a k věci vypovídal. O tom, že mu nebylo řízení o žádosti o udělení mezinárodní ochrany lhostejné, vypovídá rovněž skutečnost, že když zjistil, že mu nejsou doručované písemnosti vhazovány do schránky a on nemá, jak se s jejich obsahem seznámit, navštívil osobně pracoviště žalovaného v Havířově, aby věc řešil a s písemnostmi se seznámil. Žalobce také namítal, že napadené rozhodnutí je nepřezkoumatelné, neboť neobsahuje odůvodnění, proč žalovaný považoval provedení pohovoru za nezbytné.

5. Žalovaný v písemném vyjádření, v němž zopakoval obsah napadeného usnesení a vyslovil názor, že při posuzování žádosti žalobce o udělení mezinárodní ochrany se nedopustil žádné nezákonnosti či nepřezkoumatelnosti, navrhl zamítnutí žaloby.
6. Vzhledem k tomu, že v písemném vyjádření k žalobě se žalovaný vůbec nevyjádřil ke stěžejní námitce žalobce, že mu byl na konci roku 2023 odebrán průkaz žadatele o azyl a že od té doby nedisponoval žádným dokladem, kterým by mohl prokazovat svou totožnost a k poskytnutí údajů k podané žádosti se nedostavil proto, že o předvolání na daný den nevěděl, a ani se o něm dozvědět nemohl, soud vyzval žalobce, aby ve stanovené lhůtě sdělil soudu, kdy byl žalobci vydán průkaz žadatele o azyl, zda mu byl odebrán a kdy, případně, zda mu byl vydán průkaz nový, resp. jakými osobními doklady, kterými by mohl prokazovat svou totožnost, žalobce disponoval od 1. 7. 2024. Na tuto výzvu soudu žalobce reagoval podáním ze dne 21. 1. 2025, v němž na uvedené dotazy soudu neodpověděl. Soudem byl proto opětovně vyzván k zodpovězení výše citovaných dotazů, přičemž tato výzva byla žalovanému doručena 11. 2. 2025. Na výzvu soudu žalobce reagoval podáním z téhož dne, v němž kromě polemiky vyslovil názor, že „z jeho podání je zřejmé, že žadatel průkaz nemá v současném řízení u soudu sp. zn. 19 Az 34/2024 a nemohl mu být vystaven s ohledem na vydané rozhodnutí a § 57 zákona o azylu. K tomuto řízení nemá nárok na průkaz žadatele o azyl“. Žalovaný dále sdělil, že žalobce se dostavil do PoS Zastávka a dne 3. 2. 2025 mu tam byl vydán průkaz žadatele o azyl, je veden v evidenci azylu pod X. Průkaz je platný od 3. 2. 2025 do 4. 3. 2025. Průkaz je veden k řízení o opakované žádosti MV-13782/OAM-2024. V následujícím podání na č. 1. 43 žalovaný uvedl, že v reakci na dotaz soudu ohledně osobních dokladů či průkazu žadatele o azyl zasílá evidenční karty žadatele o azyl – žalobce X a X, „které poskytují soudu dostatečnou odpověď ohledně průkazu žadatele o azyl“.
7. Krajský soud přezkoumal žalobou napadené rozhodnutí žalovaného podle § 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., s.ř.s., v platném znění, v mezích žalobních bodů a po provedeném řízení dospěl k závěru, že žaloba je důvodná.
8. Ze správního spisu bylo zjištěno, že dne 10. 10. 2023 žalobce podal další opakovanou žádost o udělení mezinárodní ochrany na území České republiky. Součástí správního spisu je rozsudek Krajského soudu v Ostravě č. j. 19 Az 38/2023-53, který nabyl právní moci 19. 4. 2024, v němž soud učinil skutkové zjištění o tom, že žalobce předmětnou žádost o udělení mezinárodní ochrany ze dne 10. 10. 2023 podal v Příjímacím středisku cizinců Zastávka. V žádosti uvedl, „že jeho život je v nebezpečí kvůli náboženským problémům, nebyl by ve 100 % bezpečí, pokud by se vrátil do země, a to z důvodů újmy a nebezpečí. Takže prosí, žádá o azyl kvůli tomu, že jeho život je v nebezpečí, chce zachránit svůj život a požádal o azyl, může své důvody blíže vysvětlit. Jedná se o nebezpečné důvody a z těchto důvodů může být jeho život zničen, když se vrátí do své země.“ K tomu žalobce doplnil svůj telefonní kontakt a e-mailovou adresu.
9. Ze spisu dále plyne, že dne 19. 7. 2024 žalovaný vyhotovil výzvu k poskytnutí údajů k žádosti o udělení mezinárodní ochrany, v níž žalobce vyzval, aby se dne 8. 8. 2024 dostavil k poskytnutí údajů k žádosti o udělení mezinárodní ochrany, a to do OAMP Zastávka u Brna. Tato výzva a poučení pro žadatele o udělení mezinárodní ochrany v jazyce paštu, byla žalobci zasílána na adresu O. – P., P. X. V době doručování zásilky dne 24. 7. 2024 žalobce nebyl zastižen. Téhož dne byla zásilka připravena k vyzvednutí na poště. Žalobce byl vyzván k vyzvednutí zásilky a bylo mu zanecháno poučení. Na nedoručené zásilce je údaj o tom, že v úložní lhůtě si adresát zásilku nevyzvedl, a proto byla dne 9. 8. 2024 vrácena zpět odesílateli

– Ministerstvu vnitra ČR, odboru azylové a migrační politiky, oddělení mezinárodní ochrany, Zastávka u Brna. Ze dne 19. 7. 2024 je i předvolání žalobce k pohovoru ve věci mezinárodní ochrany, které bylo žalobci doručováno rovněž na adresu O. – P., P. X, přičemž v době doručování dne 24. 7. 2024 žalobce nebyl zastižen, zásilka byla téhož dne připravena k vyzvednutí, žalobce byl podle obsahu nedoručené zásilky vyzván k vyzvednutí zásilky a bylo mu zanecháno poučení, a protože zásilka v úložní lhůtě vyzvednuta nebyla, byla dne 24. 7. 2024 vrácena žalovanému. Ve spise je úřední záznam z 8. 8. 2024, podle něhož se žalobce nedostavil 8. 8. 2024 k poskytnutí údajů k podané žádosti a k pohovoru ve věci mezinárodní ochrany s poznámkou, že výzvy byly žalobci odeslány poštou na jeho poslední známou adresu uvedenou dle rozsudku Krajského soudu v Ostravě č. j. 19 Az 38/2023-53 ze dne 28. 3. 2024. Na výše uvedenou adresu bylo žalobci doručováno i předvolání k převzetí rozhodnutí ve věci mezinárodní ochrany ze dne 13. 8. 2024, v němž byl žalobce vyzýván, aby se k převzetí rozhodnutí ve věci mezinárodní ochrany dostavil dne 10. 9. 2024. Žalobce si toto předvolání na pracovišti OAMP Havířov, Havířov 4, Na Kopci 5, převzal osobně 19. 8. 2024. Zásilka obsahující uvedené předvolání byla vrácena poštou jako nedoručená následně dne 3. 9. 2024. Z protokolu ze dne 10. 9. 2024 se podává, že žalobce se téhož dne dostavil na pracoviště PoS Havířov a byl seznámen s obsahem žalobou napadeného rozhodnutí, které si převzal.

10. Soud provedl důkaz evidenčními kartami žadatele o azyl – žalobce č. X a X a výsledkem žalobce jako účastníka řízení.
11. Z evidenční karty žadatele o azyl č. X soud zjistil, že v řízení o žádosti žalobce o udělení mezinárodní ochrany zahájené žádostí žalobce ze dne 10. 10. 2023 podle evidenčních údajů v této kartě v kolonce průkazy žalobce nedisponoval průkazem žadatele o azyl. Záznam obsahuje poznámku – průkaz nemá a nesplňuje podmínky.
12. Z evidenční karty žadatele o azyl č. X soud zjistil, že tato evidenční karta se vztahuje k řízení o azylu zahájeného žádostí žalobce ze dne 16. 1. 2024 a v kolonce průkazy je údaj o tom, že žalobce disponuje průkazem žadatele o azyl č. X s platností od 3. 2. 2025 do 4. 3. 2025.
13. Z výpovědi žalobce soud zjistil, že předchozí průkaz žadatele o azyl žalovanému odevzdal dne 10. 10. 2023. Do České republiky přicestoval v minulosti prostřednictvím převaděče a žádnými doklady totožnosti již nedisponoval, tedy ani cestovním pasem. V červenci roku 2024, kdy mu měly být doručovány předmětné zásilky, čili výzva k dostavení se k pohovoru a k poskytnutí údajů, žádným dokladem totožnosti nedisponoval. Když mu byly v červenci 2024 doručovány zásilky žalovaného, v osobním kontaktu s doručovatelkou nebyl. Ve schránce měl oznámení pošty, aby si zásilky vyzvedl. Na poštu se dostavil. Byl tam vyzván k předložení dokladu totožnosti, jímž ovšem nedisponoval. Zásilky mu nebyly vydány. Následně se dostavil na pracoviště OAMP v Havířově se sdělením, že na poště má nějaké zásilky, které si ovšem nemůže vyzvednout, protože nedisponuje průkazem totožnosti. Bylo mu řečeno, že už to ani není nutné a předali mu listinu – předvolání k převzetí rozhodnutí ve věci mezinárodní ochrany. Ve stanovený den, tedy 10. 9. 2024 se dostavil na pracoviště žalovaného, kde převzal žalobou napadené rozhodnutí.
14. Podle ust. § 25 písm. d) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů, řízení se zastaví, jestliže žadatel o udělení mezinárodní ochrany se bez vážného důvodu nedostavil do azylového zařízení, ačkoliv k tomu byl podle tohoto zákona povinen, k poskytnutí údajů k podané žádosti o udělení mezinárodní ochrany nebo k pohovoru nebo neposkytuje informace nezbytné pro zjištění stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti.

15. V rozsudku č. j. 2 Azs 8/2003-52 Nejvyšší správní soud kromě jiného uvedl, že zastavit řízení podle § 25 odst. 1 písm. d) zákona o azylu je mimo jiné možno v případě, že žadatel o udělení azylu se bez vážného důvodu opakovaně nedostavuje k pohovoru; taková povinnost je žadateli uložena v § 23 odst. 2 téhož zákona (poznámka soudu nyní § 23 odst. 4 zákona o azylu). K naplnění podmínek pro zastavení řízení je tedy třeba nedostavení se k pohovoru, a to opakovaně – tedy nejméně ve dvou případech, a navíc nedostavení nesmí bránit žádný závažný důvod. Prvotním předpokladem ovšem je řádná vědomost o pohovoru, tedy že žadatel o azyl byl o pohovoru v souladu se zákonem vyrozuměn, konec citace.
16. V posuzované věci krajský soud dospěl k závěru, že ve správním řízení nedošlo k řádnému doručení předvolání k poskytnutí údajů k podané žádosti o udělení mezinárodní ochrany a k pohovoru a není správný závěr žalovaného, že výzva byla žalobci doručena náhradním způsobem podle § 24 odst. 3 zákona o azylu uložením na příslušné provozovně držitele poštovní licence. Provedeným doplněným dokazováním bylo prokázáno, že žalobce, ač se na adrese, na kterou mu bylo doručováno předvolání k poskytnutí údajů k podané žádosti a k pohovoru zdržuje, nemohl si písemnost převzít, a to ani na poště, protože v době doručování zásilky nedisponoval ani průkazem žadatele o azyl, ani jiným dokladem, jímž by mohl prokazovat svou totožnost držiteli poštovní licence a zásilku si tedy nemohl převzít. V okamžiku, kdy žalobce zjistil, že mu po uplynutí úložní lhůty na poště zásilka nebyla vhozena do poštovní schránky, navštívil ihned pracoviště žalovaného OAMP v Havířově dne 19. 8. 2024, kde vyrozuměl žalovaného o tom, že si nemůže vyzvednout doručované písemnosti, protože nedisponuje žádným dokladem. V návaznosti na toto sdělení mu bylo vydáno předvolání k převzetí rozhodnutí ve věci mezinárodní ochrany na den 10. 9. 2024 a toho dne se dostavil a převzal již jen napadené rozhodnutí.
17. Na tomto místě soud poznamenává, že ač měl žalovaný k dispozici nejenom adresu pobytu žalobce O. – P., P. X, ale disponoval i údaji o e-mailové adrese žalobce a jeho telefonním kontaktem, kteréžto údaje žalobce sdělil žalovanému v žádosti o udělení mezinárodní ochrany ze dne 10. 10. 2023, jak bylo zjištěno z rozsudku Krajského soudu v Ostravě č. j. 19 Az 38/2023-53, který je obsahem správního spisu.
18. Přestože žalovaný zcela nepochybně z obsahu správního spisu a své evidence měl informace o tom, že žalobce nedisponuje žádnými osobními doklady a že tedy stěží si bude moci převzít zásilku doručovanou držitelem poštovní licence, a měl na žalobce telefonní kontakt a jeho e-mailovou adresu, žalobce ani prostřednictvím telefonu, ani e-mailem nekontaktoval. Ve správním řízení tedy nedošlo k řádnému doručení předvolání k poskytnutí údajů k žádosti o udělení mezinárodní ochrany a k pohovoru a tato vada má za následek nezákonnost napadeného rozhodnutí. Nadto nelze pominout, že z judikatury Nejvyššího správního soudu – viz např. rozsudek sp. zn. 2 Azs 54/2003 plyne ve vztahu k § 25 odst. 1 písm. d) zákona o azylu, že se musí jednat o opakované nedostavení se k pohovoru, tedy alespoň dvakrát, a to bez dostatečného omluvení nepřítomnosti.
19. Krajský soud z uvedených důvodů napadené rozhodnutí pro podstatné porušení ustanovení o řízení před správním orgánem dle § 76 odst. 1 písm. c) s.ř.s. zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení, ve kterém je žalovaný vázán právním názorem výše uvedeným ve smyslu § 78 odst. 5 s.ř.s.
20. Podle ust. § 60 odst. 1 s.ř.s. soud žádnému z účastníků nepřiznal právo na náhradu nákladů řízení, neboť žalobce, který měl ve věci zcela úspěch, se náhrady osobních nákladů řízení výslovně vzdal. Náklady ustanoveného zástupce hradí stát.

21. O odměně ustanoveného zástupce bude rozhodnuto samostatným usnesením.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku kasační stížnost **není** přípustná (§ 32 odst. 8 písm. a) z. č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů).

Ostrava 18.02.2025

Mgr. Jarmila Úředníčková
samosoudkyně